

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. gegužės 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Teisė į informaciją baudžiamajame procese – Direktyva 2012/13/ES – 6 straipsnis – Teisė būti informuotam apie pareikštus kaltinimus – Baudžiamasis persekiojimas už transporto priemonės vairavimą neturint vairuotojo pažymėjimo – Draudimas vairuoti pagal ankstesnį baudžiamąjį įsakymą, apie kurį suinteresuotasis asmuo nežinojo – Šio baudžiamąjo įsakymo įteikimas suinteresuotajam asmeniui tik per privalomai skirtą įgaliotinį – Įsiteisėjimas – Galimas suinteresuotojo asmens aplaidumas“

Byloje C-615/18

dėl 2018 m. rugsėjo 24 d. *Amtsgericht Kehl* (Kėlio apylinkės teismas, Vokietija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. rugsėjo 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamajoje byloje prieš

UY,

dalyvaujant

Staatsanwaltschaft Offenburg,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, teisėjai I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič ir C. Lycourgos (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius D. Dittert, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. spalio 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Hellmann, T. Henze ir A. Berg,
- Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid, R. Troosters ir B.-R. Killmann,

susipažinęs su 2020 m. sausio 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012, p. 1) 6 straipsnio ir SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas Vokietijoje nagrinėjant baudžiamąją bylą, iškeltą UY dėl aplaidaus vairavimo neturint vairuotojo pažymėjimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2012/13 14, 27 ir 41 konstatuojamosiose dalyse įtvirtinta:

„(14) ši direktyva susijusi su veiksmy planė [skirtame įtariamų ar kaltinamų baudžiamuosiuose procesuose procesinėms teisėms stiprinti] numatyta B priemone [priemone, susijusia su teise į informaciją apie teises ir kaltinimus]. Ja nustatomi bendri minimalūs standartai, taikytini informacijai apie teises ir kaltinimus, kuri turi būti pateikta asmenims, įtariamais arba kaltinamais įvykdžius nusikalstamą veiką, kad būtų galima stiprinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą. Ši direktyva grindžiama [Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje], ypač jos 6, 47 ir 48 straipsniuose, nustatytais teisėmis, remiantis [1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos] 5 ir 6 straipsniais, kaip juos išaiškino Europos Žmogaus Teisių Teismas. Šioje direktyvoje vartojamas terminas „kaltinimas“, skirtas aprašyti tą pačią koncepciją, kaip ir terminas „kaltinimas“, naudojamas [minėtos konvencijos] 6 straipsnio 1 dalyje;

<...>

(27) asmeniui, įtariamam arba kaltinamam įvykdžius nusikalstamą veiką, turėtų būti suteikiama visa informacija apie kaltinimus, kuri jam reikalinga pasiruošti gynybai ir kuri užtikrina teisingą teismo procesą;

<...>

(41) šia direktyva paisoma [Pagrindinių teisių chartija] pripažįstamų pagrindinių teisių ir principų. Šiuo pamatiniu sprendimu visų pirma siekiama puoselėti teisę į laisvę, teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir gynybos teises. Ji turėtų būti atitinkamai įgyvendinama[.]“

- 4 Direktyvos 2012/13 6 straipsnyje „Teisė į informaciją apie kaltinimus“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad įtariamiesiems arba kaltinamiesiems būtų pateikta informacija apie nusikalstamą veiką, kurios įvykdymu jie yra įtariamai arba kaltinami. Ta informacija suteikiama nedelsiant ir yra tiek išsami, kiek tai yra būtina užtikrinti teisingą procesą ir veiksmingą naudojimąsi teise į gynybą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įtariamieji arba kaltinamieji, kurie yra suimti arba sulaikyti, būtų informuoti apie jų suėmimo arba sulaikymo priežastis, įskaitant nusikalstamą veiką, kurios įvykdymu jie yra įtariamai ar jiems pareikšti kaltinimai dėl jos įvykdymo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad ne vėliau kaip iki kaltinimų esmės perdavimo teismui [ne vėliau kaip teismui perduodant spęsti dėl kaltinimų pagrįstumo] būtų suteikta išsami informacija apie kaltinimą, įskaitant nusikalstamos veikos pobūdį ir teisinį kvalifikavimą bei kaltinamųjų dalyvavimo vykdant tą nusikalstamą veiką pobūdį.

4. Valstybės narės užtikrina, kad įtariamieji arba kaltinamieji būtų nedelsiant informuoti apie bet kokius informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, pasikeitimus, kai tai yra būtina užtikrinti teisingą procesą.“

Vokietijos teisė

- 5 Pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos *Strafgesetzbuch* (Baudžiamasis kodeksas, toliau – *StGB*) 44 straipsnyje „Draudimas vairuoti“ nustatyta:

„(1) Jei asmeniui buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė arba bauda už nusikalstamą veiką, kurią jis padarė vairuodamas motorinę transporto priemonę arba pažeisdamas motorinės transporto priemonės vairuotojo pareigas, teismas gali jam uždrausti viešuosiuose keliuose nuo vieno mėnesio iki trijų mėnesių vairuoti bet kokios rūšies arba kokios nors konkrečios rūšies motorinę transporto priemonę. Draudimas vairuoti paprastai skiriamas tai atvejais, kai priimamas apkaltinamasis nuosprendis pagal 315c straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktį, 3 dalį arba 316 straipsnį, jei leidimas vairuoti nebuvo atimtas pagal 69 straipsnį.

(2) Draudimas vairuoti įsigalioja įsiteisėjus teismo sprendimui. Draudimo taikymo laikotarpiu Vokietijos valdžios institucija saugo nacionalinius ir tarptautinius vairuotojo pažymėjimus. Tas pats taikytina ir tuo atveju, kai vairuotojo pažymėjimą išdavė Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės susitarimo susitariančiosios valstybės valdžios institucija, jeigu jo savininko nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vokietijoje. Draudimas vairuoti bus įrašytas į kitus užsienyje išduotus vairuotojo pažymėjimus.

(3) Jei vairuotojo pažymėjimą turi saugoti oficialios tarnybos arba jei draudimas vairuoti turi būti įrašytas į užsienyje išduotą vairuotojo pažymėjimą, draudimo laikotarpis skaičiuojamas tik nuo jo nustatymo dienos. Draudimo laikotarpis neapima laikotarpio, per kurį institucijų nurodymu kaltinamajam buvo taikomas suėmimas.“

- 6 *Strafprozessordnung* (Baudžiamojo proceso kodeksas, toliau – *StPO*) 44 straipsnis suformuluotas taip:

„Jei asmuo ne dėl savo kaltės negalėjo laikytis termino, jo prašymu terminas gali būti atnaujinamas. Nelaikoma, kad terminas skundui pareikšti praleistas dėl asmens kaltės, jeigu šis asmuo nebuvo informuotas laikantis 35a straipsnio pirmo ir antro sakinių, 319 straipsnio 2 dalies trečio sakinio arba 346 straipsnio 2 dalies trečio sakinio.“

- 7 *StPO* 45 straipsnyje nustatyta:

„(1) Prašymas atnaujinti terminą pateikiamas teismui, kuris būtų turėjęs nuspręsti dėl termino laikymosi, per savaitę po termino nesilaikymo priežasties išnykimo. Kad termino būtų laikomasi, pakanka prašymą laiku pateikti teismui, kuris dėl jo turi priimti sprendimą.

(2) Prašyme nurodyti faktai turi būti pagrindžiami arba pateikiant prašymą, arba jį nagrinėjant. Per prašymo pateikimo terminą turi būti užbaigiamas neatliktas veiksmas. Atlikus tokį veiksmą, terminas gali būti atnaujinamas ir be prašymo.“

8 *StPO* 132 straipsnyje numatyta:

„(1) Jei asmuo, kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką, šio įstatymo galiojimo teritorijoje neturi nuolatinės ar laikinos gyvenamosios vietos, tačiau neįvykdytos suėmimo skyrimo sąlygos, siekiant užtikrinti baudžiamojo proceso eigą kaltinamajam gali būti nurodyta:

- 1) sumokėti tinkamo dydžio užstatą, padengiantį numatomą pinigine baudą ir proceso išlaidas; ir
- 2) įgalioti kompetentingo teismo veiklos teritorijoje gyvenantį asmenį priimti įteikiamus dokumentus.

116a straipsnio 1 dalis taikoma *mutatis mutandis*.

(2) Nutartį gali priimti tik teisėjas, o kilus pavojaus grėsmei – prokuratūra ir jos tyrėjai (*Gerichtsverfassungsgesetz* (Teismų sistemos įstatymas) 152 straipsnis).

(3) Jei kaltinamasis nevykdo nutarties, transporto priemonės ir kiti jam priklausantys daiktai gali būti konfiskuojami. 94 ir 98 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*.“

9 *StPO* 407 straipsnyje numatyta:

„(1) Teisėjui ir tarėjų teismui teisingose baudžiamosiose bylose nusikalstamos veikos (baudžiamųjų nusižengimų atveju) teisiniai padariniai rašytiniu prokuratūros prašymu gali būti nustatyti rašytiniu baudžiamuoju įsakymu nerengiant bylai iš esmės nagrinėti skirto posėdžio. Prokuratūra tokį prašymą pateikia, jei mano, kad atsižvelgiant į tyrimo rezultatus bylą nagrinėti iš esmės teismo posėdyje nėra būtina. Prašyme turi būti nurodyti konkretūs teisiniai padariniai. Šiuo prašymu pradedamas valstybinis kaltinimas.

<...>

(3) Teismas neprivalo prieš tai išklausti (33 straipsnio trečia pastraipa) kaltinamojo.“

10 *StPO* 410 straipsnyje nustatyta:

„(1) Per dvi savaites nuo baudžiamojo įsakymo įteikimo kaltinamasis gali pateikti dėl jo prieštaravimą jį priėmusiam teismui raštu arba kanceliarijoje surašydamas protokolą. Šio reglamento 297–300 straipsniai ir 302 straipsnio 1 dalies pirmas sakinytis ir 2 dalis taikomi *mutatis mutandis*.

(2) Prieštaravimas gali būti pateikiamas tik dėl tam tikrų kaltinimų.

(3) Jei per tam tikrą laiką nebuvo pateiktas prieštaravimas dėl teismo baudžiamojo įsakymo, jis prilygsta įsiteisėjusiam teismo sprendimui.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 UY yra Lenkijos pilietybę turintis profesionalus sunkiasvorės transporto priemonės vairuotojas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lenkijoje.

12 2017 m. rugpjūčio 21 d. baudžiamuoju įsakymu *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas, Vokietija) skyrė UY baudą ir uždraudė vairuoti tris mėnesius už 2017 m. liepos 11 d. padarytą nusikalstamą veiką, būtent neteisėtą pasišalinimą iš eismo įvykio vietos.

- 13 2017 m. rugpjūčio 30 d. baudžiamasis įsakymas kartu su vertimu į lenkų kalbą buvo įteiktas UY įgaliotiniui. UY, remdamasis *StPO* 132 straipsniu ir prokuroro nurodymu, suteikė įgaliojimą priimti įteikiamus dokumentus. UY įgaliotinis, atsakingas *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) pareigūnas, jam buvo skirtas policijos.
- 14 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad įgaliojimo išdavimo formoje, kuri buvo surašyta vokiečių kalba ir kuri UY telefonu buvo išversta jo giminaičio, buvo įgaliotinio pavardė ir tarnybos adresas, taip pat informacija, kad teisės aktuose nustatyti terminai pradedami skaičiuoti nuo tos dienos, kada įgaliotiniui bus įteiktas nuosprendis, kuris bus priimtas. Tačiau jame nebuvo jokios informacijos apie teisinės ir faktinės įgaliojimo pasekmes, be kita ko, apie galimas atitinkamo asmens pareigas kreiptis į įgaliotinį dėl informacijos. UY buvo pateikta įgaliojimo kopija vokiečių kalba.
- 15 Įgaliotinis baudžiamąjį įsakymą paprastu laišku išsiuntė žinomu UY adresu Lenkijoje, tačiau neįmanoma nustatyti, ar teismo baudžiamasis įsakymas jį pasiekė.
- 16 Dėl baudžiamąjo įsakymo nebuvo pateikta jokie prieštaravimo, todėl 2017 m. rugsėjo 14 d. jis įsiteisėjo.
- 17 2017 m. gruodžio 14 d. Vokietijos policija atliko UY, vairavusio sunkiasvorę krovininę transporto priemonę Kėlio (Vokietija) savivaldybės teritorijoje, patikrinimą.
- 18 Po šio patikrinimo Ofenburgo (Vokietija) prokuratūra kreipėsi į *Amtsgericht Kehl* (Kėlio apylinkės teismas, Vokietija) su prašymu nuteisti UY už aplaidų vairavimą be vairuotojo pažymėjimo dėl to, kad jis Vokietijos teritorijoje vairavo sunkiasvorę transporto priemonę, nors galėjo ir turėjo žinoti, kad jam šioje teritorijoje taikomas draudimas vairuoti.
- 19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi principu, kad iki policijos atlikto UY patikrinimo 2017 m. gruodžio 14 d. jis nežinojo apie *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) priimtą baudžiamąjį įsakymą, taigi ir apie jam taikomą draudimą vairuoti.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal *StGB* 44 straipsnio 2 dalį draudimas vairuoti įsigalioja, kai nuosprendis įgyja *res judicata* galią, ir patikslina, kad baudžiamasis įsakymas prilygsta įsiteisėjusiam nuosprendžiui, jeigu per dvi savaites nuo minėto įsakymo įteikimo nebuvo pateikta prieštaravimo, kuris gali būti pateiktas atitinkamo asmens paskirtam įgaliotiniui.
- 21 Jis taip pat pabrėžia, kad pagal Vokietijos teisę tai, kad, kaip šiuo atveju, įgaliotinio asmenį skiria policija ir kad įgaliojimo išdavimo formoje nėra nei informacijos apie galimybę telefonu susisiekti su įgaliotiniu, nei nurodymų dėl šio asmens pareigos susisiekti su savo įgaliotiniu, paprastai nedaro kliūčių orderio veiksmingumui. Tas pats pasakytina apie aplinkybę, kad ši forma surašyta tik vokiečių kalba, su sąlyga, kad tuo atveju, kai kaltinamasis nemoka šios kalbos, šios formos turinys jam paaishkinamas žodžiu.
- 22 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, kaltinamajam, žinančiam apie jam iškeltą baudžiamąją bylą, gali būti priekaištaujama dėl aplaidumo, jeigu jis nesiekia gauti iš savo įgaliotinio konkrečios informacijos apie šios bylos baigtį. Tokiu atveju šis asmuo negali remtis tuo, kad jo nepasiekė minėto įgaliotinio jam persiųsti dokumentai.
- 23 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl *res judicata* galios, kuri pagal Vokietijos teisę turi būti pripažinta *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) baudžiamajam įsakymui, suderinamumo su Direktyva 2012/13, kaip ją išaiškino Teisingumo Teismas 2015 m. spalio 15 d. Sprendime *Covaci* (C-216/14, EU:C:2015:686) ir 2017 m. kovo 22 d. Sprendime *Tranca ir kt.* (C-124/16, C-188/16 ir C-213/16, EU:C:2017:228), taip pat su SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsniais. Prašymą priimti prejudicinį

sprendimą pateikusių teismo teigimu, iš šių sprendimų matyti, kad dėl nustatytos pareigos paskirti įgaliotinį, kuriam bus įteiktas su kaltinamuoju susijęs baudžiamasis įsakymas, kaltinamasis apskritai negali patirti jokių nepatogumų, susijusių su tuo, kad jo gyvenamoji vieta yra ne Vokietijoje, o kitoje valstybėje narėje. Šiuo atveju UY susiduria su tokiais nepatogumais, kurių negalima kompensuoti.

- 24 Iš tiesų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nuomone, kadangi teismo baudžiamasis įsakymas įteikiamas per įgaliotinį, tikėtina, kad asmuo, dėl kurio šis įsakymas priimtas ir kuris gyvena užsienyje, apie šį įsakymą nesužinos arba apie jį sužinos gerokai vėliau nei tuo atveju, jeigu gyventų Vokietijoje.
- 25 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad baudžiamuosius įsakymus Vokietijoje tikrai galima įteikti paštu ir tokiu atveju nebūtina, kad baudžiamasis įsakymas būtų įteiktas pačiam asmeniui, kuriam jis skirtas; įteikiama gali būti šio asmens gyvenamojoje vietoje jį perduodant pilnamečiam šeimos nariui, šeimai dirbančiam asmeniui, suaugusiam nuolatiniam bendranuomininkui, paliekant baudžiamąjį įsakymą asmens, kuriam jis skirtas pašto dėžutėje arba patvirtinant jo gavimą, jei pateikiamas oficialus patvirtinimas kaip įteikimo įrodymas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teigimu, griežtos šio procesinio veiksmo sąlygos, kurių įvykdymą teismas turi patikrinti savo iniciatyva, taip pat įteikimo vietos ir faktinio asmens, kuriam skirtas baudžiamasis įsakymas, geografinis ir asmeninis artumas atitinkamo asmens atžvilgiu paprastai leidžia užtikrinti, kad, esant bent mažiausių abejonų dėl jo teisėtumo įteikimas bus laikomas negaliojančiu.
- 26 Atvirkščiai, kai baudžiamasis įsakymas įteikiamas kaltinamojo įgaliotiniui, kaltinamasis paprastai negali daryti įtakos šio įsakymo perdavimo jam būdai, net jei įgaliotinis yra teismo pareigūnas. Šis įgaliotinis teisiškai neprivalo perduoti baudžiamojo įsakymo taip, kad užtikrintų, jog jis iš tikrųjų bus įteiktas kaltinamajam, pavyzdžiui, siųsdamas registruotą pašta. Be to, įsakymo perdavimas užsienyje gali trukti daug ilgiau, taip pat išauga rizika, kad laiškas pasimes.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teigimu, Vokietijos teisėje šių trūkumų nekompensuoja *StPO* 44 straipsnyje numatyta apskundimo termino atnaujinimo procedūra, kuria pasinaudojant tam tikromis sąlygomis galima panaikinti baudžiamojo įsakymo *res judicata* galią ir atnaujinti terminą prieštaravimui dėl šio įsakymo pateikti.
- 28 Šiuo klausimu jis pažymi, pirma, kad siekdamas, jog atgaline data būtų panaikinta dėl atitinkamo asmens priimto baudžiamojo įsakymo *res judicata* galia, šis asmuo, net neginčydamas nusikalstamos veikos ir dėl jos kylančių teisinių pasekmių, turi pateikti motyvuotą prašymą atnaujinti praleistą terminą ir prieštaravimą dėl baudžiamojo įsakymo, kad vėliau, kai tik terminas bus atnaujintas, savo prieštaravimą atsiimtų.
- 29 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad prašymas atnaujinti praleistą terminą turi būti pateiktas per savaitę po to, kai išnyksta kliūtis, dėl kurios atitinkamas asmuo nesilaikė jam nustatyto procesinio termino.
- 30 Trečia, teismas pažymi, kad atitinkamas asmuo turi įrodyti, jog terminas praleistas ne dėl jo kaltės. Šiuo klausimu jis negali tik teigti, jog nežinojo apie su juo susijusio baudžiamojo įsakymo įteikimą įgaliotiniui, nes iš šio asmens tikimasi, kad jis kuo greičiau susisieks su savo įgaliotiniu ir sužinos apie galimus jam adresuotus laiškus, nė neatsižvelgiant į kalbinius sunkumus, kurių gali kilti bendraujant su savo įgaliotiniu. Be to, praleistas terminas gali būti atnaujintas teismo iniciatyva tik jeigu iš bylos medžiagos aiškiai matyti, kad terminas buvo praleistas nesant kaltinamojo kaltės.
- 31 Ketvirta, minėtas teismas taip pat teigia, kad prašymas atnaujinti praleistą terminą neturi stabdomojo poveikio.

- 32 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, neatsižvelgiant į nacionalinę teisę, *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) priimtas baudžiamasis įsakymas dėl UY įsiteisėjo tik pasibaigus dviejų savaitių terminui, skaičiuojamam nuo tos dienos, kai jis iš tikrųjų apie jį sužinojo, t. y. vėliau, nei jis buvo patikrintas dėl aplaidaus vairavimo be vairuotojo pažymėjimo.
- 33 Subsidiariai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, siekiant išvengti nepagrįsto skirtingo požiūrio, atsirandančio tik dėl UY gyvenamosios vietos Lenkijoje, būtina jam nenustatyti jokios rūpestingumo pareigos, susijusios su susipažinimu su jam skirtais procedūrai reikšmingais dokumentais, kurią pažeidus pradėtas jo baudžiamasis persekiojimas, viršijančios pareigas, kurios jam tektų, jei baudžiamasis įsakymas būtų įteiktas Vokietijoje pagal įprastą įgaliojimą.
- 34 Šiomis aplinkybėmis *Amtsgericht Kehl* (Kėlio apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Europos Sąjungos teisę, visų pirma Direktyvą 2012/13 ir SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad jai prieštarauja valstybės narės teisės norma, pagal kurią tik todėl, kad kaltinamojo gyvenamoji vieta yra ne šioje, o kitoje valstybėje narėje, leidžiama baudžiamajame byloje nurodyti kaltinamajam paskirti asmenį, įgaliotą priimti kaltinamajam adresuotą baudžiamąjį įsakymą, dėl ko baudžiamasis įsakymas įgyja *res judicata* galią ir sukuriama teisinė sąlyga bausti kaltinamąjį už vėlesnius veiksmus (įsiteisėjęs sprendimas yra kitos normos taikymo sąlyga), net jei kaltinamasis faktiškai nieko nežinojo apie baudžiamąjį įsakymą, o faktinis jo supažindinimas su baudžiamuoju įsakymu neužtikrinamas panašiu lygmeniu, kaip jis būtų užtikrinamas baudžiamąjį įsakymą įteikiant tuo atveju, jei kaltinamojo gyvenamoji vieta būtų šioje valstybėje narėje?
2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar [Sąjungos] teisę, visų pirma Direktyvą 2012/13 ir SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad jai prieštarauja valstybės narės teisės norma, pagal kurią tik todėl, kad kaltinamojo gyvenamoji vieta yra ne šioje, o kitoje valstybėje narėje, yra leidžiama baudžiamajame byloje nurodyti kaltinamajam paskirti asmenį, įgaliotą priimti jam adresuotą baudžiamąjį įsakymą, dėl ko baudžiamasis įsakymas įgyja *res judicata* galią ir sukuriama teisinė sąlyga bausti kaltinamąjį už vėlesnius veiksmus (įsiteisėjęs sprendimas yra kitos normos taikymo sąlyga), o persekiojant už šią nusikalstamą veiką kaltinamajam skiriamos subjektyviu požiūriu didesnės pareigos savo iniciatyva dėti pastangas faktiškai sužinoti apie baudžiamąjį įsakymą nei pareigos, kurias kaltinamasis turėtų, jeigu jo gyvenamoji vieta būtų šioje valstybėje narėje, dėl ko atsiranda kaltinamojo baudžiamojam persekiojimo už aplaidumą galimybė?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 35 Savo dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsniai ir Direktyvos 2012/13 6 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos asmeniui, gyvenančiam kitoje valstybėje narėje, taikoma baudžiamoji sankcija, jeigu jis nevykdo baudžiamojam įsakymo, kuriuo jam buvo nustatytas draudimas vairuoti, nuo tos dienos, kai baudžiamasis įsakymas įgyja *res judicata* galią, nors, viena vertus, dviejų savaitių terminas prieštaravimui dėl šio įsakymo pareikšti pradedamas skaičiuoti nuo minėto įsakymo įteikimo ne atitinkamam asmeniui, bet jo įgaliotiniui, ir, kita vertus, šis asmuo tą dieną, kai nepaisė įsakyme nustatyto draudimo vairuoti, nežinojo apie tokį įsakymą.
- 36 Iš pradžių reikia pažymėti, kad *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) pagal *StPO* 407 straipsnį priimtu baudžiamuoju įsakymu nustatė UY laikiną draudimą vairuoti.

- 37 Kaip Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę pažymėti, tokio baudžiamojo įsakymo išdavimo procesas yra supaprastintas ir jame nerengiamas teismo posėdis ar teisminiai ginčai. Šis įsakymas, kurį prokuratūros prašymu priima teismas dėl nesunkių baudžiamųjų nusižengimų, yra laikino pobūdžio sprendimas. Pagal *StPO* 410 straipsnį baudžiamasis įsakymas įsiteisėja praėjus dviejų savaičių terminui, kuris pradedamas skaičiuoti nuo minėto įsakymo įteikimo, prireikus – kaltinamojo įgaliotiniams, dienos, išskyrus atvejus, kai jis prieš pasibaigiant šiam terminui pateikia prieštaravimą dėl šio įsakymo (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 20 punktą).
- 38 Konkrečiu atveju, kai atitinkamas asmuo neturi nuolatinės arba laikinos gyvenamosios vietos Vokietijos teritorijoje, pagal *StPO* 132 straipsnio 1 dalį jam gali būti nurodoma paskirti įgaliotinį, kuriam turi būti įteiktas su juo susijęs baudžiamasis įsakymas; tada prieštaravimo pareiškimo terminas pradedamas skaičiuoti jį įteikus įgaliotiniui.
- 39 Pagal *StGB* 44 straipsnio 2 dalį tokia baudžiamajame įsakyme nustatytas draudimas vairuoti įsigalioja tą dieną, kai jis tampa galutinis.
- 40 Tada reikia pažymėti, kad pagrindinė byla susijusi su nauju baudžiamuoju persekiojimu, pradėtu dėl UY aplaidaus vairavimo neturint vairuotojo pažymėjimo. Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad materialioji šios nusikalstamos veikos pusė apima *res judicata* galią įgijusių baudžiamuoju įsakymu paskelbto draudimo vairuoti nesilaikymas ir kad jo subjektyvioji pusė pasižymi atitinkamo asmens aplaidumu.
- 41 Šiuo atveju, visų pirma kalbant apie nusikalstamos veikos, kuria kaltinamas UY, materialiąją pusę, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Vokietijos teritorijoje šio asmens patikrinimas buvo atliktas 2017 m. gruodžio 14 d., kai jis vairavo sunkiasvorę transporto priemonę, t. y. po to, kai *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) paskelbtas pirmasis apkaltinamasis nuosprendis dėl jo tapo galutinis, nes UY per dvi savaites po jo įteikimo įgaliotiniui nepateikė prieštaravimo dėl šio baudžiamojo įsakymo.
- 42 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kiek tai susiję su nusikalstamos veikos, dėl kurios jame iškelta byla UY, subjektyviąją pusę, patikslina, kad UY įgaliotinis, *Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen* (Garmišo–Partenkircheno apylinkės teismas) pareigūnas, paprastu laišku persiuntė baudžiamąjį įsakymą dėl atitinkamo asmens jo žinomą adresu Lenkijoje. Laikydamas, kad negalima nustatyti, jog UY iš tikrųjų gavo šį laišką, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi prielaida, kad šis asmuo apie minėtą baudžiamąjį įsakymą iš tikrųjų sužinojo tik tada, kai 2017 m. gruodžio 14 d. policija jį patikrino.
- 43 Atsižvelgiant į šiuos patikslinimus, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar pagal Direktyvos 2012/13 6 straipsnį draudžiama, kad dviejų savaičių terminas prieštaravimui dėl baudžiamojo įsakymo, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, pareikšti būtų pradedamas skaičiuoti nuo jo įteikimo asmens, dėl kurio šis įsakymas priimtas, įgaliotiniui.
- 44 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad šiame 6 straipsnyje nustatytos specialios taisyklės, susijusios su kiekvieno įtariamojo ar kaltinamojo teise būti informuotam apie nusikalstamą veiką, kurią jie įtariami ar kaltinami įvykdę, greitai ir pakankamai išsamiai, kad būtų užtikrintas teisingas procesas ir sudaromos sąlygos veiksmingai pasinaudoti teise į gynybą. Minėto 6 straipsnio 3 dalyje taip pat numatyta, jog valstybės narės užtikrina, kad ne vėliau kaip iki kaltinimų esmės perdavimo teismui būtų suteikta išsami informacija apie kaltinimą.
- 45 Žinoma, atsižvelgiant į tai, kad procesas, dėl kurio priimtas pagrindinėje byloje nagrinėjamas baudžiamasis įsakymas, yra trumpas ir supaprastintas, toks įsakymas įteikiamas tik po to, kai teismas priima sprendimą dėl kaltinimo pagrįstumo.

- 46 Vis dėlto Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tokio pobūdžio įsakyme teismas priima tik laikiną sprendimą, o jį įteikus kaltinamajam atsiranda pirmoji galimybė sužinoti apie jam pareikštus kaltinimus – tai patvirtina aplinkybė, kad šis asmuo paskui gali pateikti ne skundą dėl šio įsakymo kitam teismui, bet prieštaravimą, o jį pateikus jam tame pačiame teisme suteikiama galimybė dalyvauti įprastame rungimosi procese, per kurį jis gali visiškai naudotis teise į gynybą ir po kurio šis teismas priima naują sprendimą dėl jam pareikštų kaltinimų pagrįstumo (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 60 punktą).
- 47 Taigi tokio baudžiamojo įsakymo įteikimas pagal Direktyvos 2012/13 6 straipsnį turi būti pripažintas viena iš pranešimo apie atitinkamam asmeniui pareikštus kaltinimus forma, tad jis privalo atitikti šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus (2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 61 punktas).
- 48 Antra, Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad Direktyvoje 2012/13 nereglamentuojama, kokiais būdais jos 6 straipsnyje numatyta informacija apie kaltinimą turi būti perduota kaltinamajam, todėl pagal šį straipsnį iš esmės nedraudžiama, kad baudžiamajame procese kaltinamasis, kuris gyvena ne atitinkamoje valstybėje narėje, privalėtų paskirti įgaliotinį, kad jam būtų įteiktas toks teismo įsakymas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 62 ir 68 punktus).
- 49 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad šiais informacijos pranešimo būdais, nustatytais valstybių narių teisėje, negalima pakenkti, be kita ko, Direktyvos 2012/13 6 straipsnyje numatytam tikslui, kuris nurodytas ir šios direktyvos 27 konstatuojamojoje dalyje, t. y. sudaryti galimybę asmeniui, įtariamam arba kaltinamam padarius nusikalstamą veiką, pasirengti gynybai ir užtikrinti teisingą teismo procesą (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 63 punktą ir 2017 m. kovo 22 d. Sprendimo *Tranca ir kt.*, C-124/16, C-188/16 ir C-213/16, EU:C:2017:228, 38 punktą).
- 50 Atsižvelgiant į tokį tikslą, kaip ir remiantis būtinybe išvengti bet kokios kaltinamųjų, kurių gyvenamoji vieta patenka į atitinkamo nacionalinio įstatymo taikymo sritį, ir kaltinamųjų, kurių gyvenamoji vieta į tokią taikymo sritį nepatenka ir kurie vieninteliai turi paskirti įgaliotinį, kuris priimtų įteikiamus teismo dokumentus, diskriminacijos, reikalaujama, kad kaltinamasis galėtų pasinaudoti visu nacionalinėje teisėje pripažintu dviejų savaitių terminu pateikti prieštaravimą dėl tokio įsakymo, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 65 punktą ir 2017 m. kovo 22 d. Sprendimo *Tranca ir kt.*, C-124/16, C-188/16 ir C-213/16, EU:C:2017:228, 40 punktą).
- 51 Taigi nuo tos dienos, kai kaltinamasis iš tikrųjų sužinojo apie tokį įsakymą, jo padėtis kiek įmanoma turi būti tokia, kokia būtų, jei minėtą įsakymą būtų buvę galima įteikti jam asmeniškai, be kita ko, jis turi galėti pasinaudoti visu prieštaravimo pateikimo terminu (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 22 d. Sprendimo *Tranca ir kt.*, C-124/16, C-188/16 ir C-213/16, EU:C:2017:228, 47 punktą).
- 52 Šiuo atžvilgiu, nors tiesa, kad baudžiamasis įsakymas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, tampa galutinis, jei kaltinamasis nepareiškia prieštaravimo per dvi savaites nuo šio įsakymo įteikimo jo įgaliotiniui dienos, o ne nuo to momento, kai kaltinamasis iš tikrųjų sužinojo apie šį įsakymą, vis dėlto, kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, *StPO* 44 ir 45 straipsniuose numatyta termino atnaujinimo procedūra, leidžianti panaikinti šio baudžiamojo įsakymo *res judicata* galią ir pareikšti dėl jo prieštaravimą, nepaisant to, kad pradinis prieštaravimo pareiškimo terminas pasibaigė.

- 53 Šiomis aplinkybėmis reikia išnagrinėti, trečia, ar nacionalinėje teisėje numatyta termino atnaujinimo procedūra ir sąlygos, kurioms esant pagal šią teisę tokia procedūra vykdoma, atitinka Direktyvos 2012/13 6 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir, konkrečiai kalbant, ar jos leidžia atitinkamam asmeniui faktiškai pasinaudoti dviejų savaičių terminu pareikšti prieštaravimą dėl baudžiamojo įsakymo, priimto jo atžvilgiu, nuo to momento, kai jis iš tikrųjų sužinojo apie šį įsakymą.
- 54 Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir per posėdį Teisingumo Teisme pateiktą informaciją, neatmestina, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal taikytiną nacionalinę teisę kaltinamajam nustatoma pareiga pateikti prieštaravimą dėl baudžiamojo įsakymo per vieną savaitę nuo to momento, kai jis iš tikrųjų sužinojo apie šį įsakymą. Iš tiesų *StPO* 45 straipsnis, atrodo, gali būti aiškinamas taip, kad prieštaravimas turi būti pateiktas per vienos savaitės terminą, kuris šioje nuostatoje numatytas prašymui atnaujinti praleistą terminą pateikti.
- 55 Tokia pareiga, darant prielaidą, kad ji įrodyta, prieštarautų Direktyvos 2012/13 6 straipsniui, nes dėl jos būtų perpus sutrumpintas prieštaravimo pareiškimo terminas, kuris, remiantis tuo, kas išdėstyta šio sprendimo 50 ir 51 punktuose, turi būti pripažintas kaltinamajam nuo tada, kai jis iš tikrųjų sužinojo apie dėl jo priimtą baudžiamąjį įsakymą.
- 56 Taip pat reikia pažymėti, kad, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, kaltinamasis gali pateikti prašymą atnaujinti terminą tik tuo atveju, jeigu gali įrodyti, kad kuo greičiau kreipėsi į savo įgaliotinį dėl informacijos, ar priimtas su juo susijęs baudžiamasis įsakymas.
- 57 Tokia pareiga taip pat nesuderinama su reikalavimais, kylančiais iš Direktyvos 2012/13 6 straipsnio. Iš tiesų, kaip savo išvados 61 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, iš šios nuostatos formuluotės, jos bendros struktūros ir šia direktyva siekiamo tikslo matyti, kad valstybių narių valdžios institucijos turi informuoti kaltinamuosius apie veikas, kuriomis jie kaltinami, ir iš šių asmenų negalima tikėtis, kad jie kuo greičiau pasidomės apie galimą su jais susijusio baudžiamojo proceso eigą.
- 58 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad prašymas atnaujinti praleistą terminą neturi stabdomojo poveikio.
- 59 Kadangi, atrodo, iš *StGB* 44 straipsnio 2 dalies matyti, jog tol, kol terminas pareikšti prieštaravimą nepasibaigęs, draudimas vairuoti, nustatytas baudžiamuoju įsakymu, kaip antai nagrinėjamu pagrindinėje byloje, nesukelia pasekmių (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), iš to, kas išdėstyta šio sprendimo 51 punkte, matyti, jog pagal Direktyvos 2012/13 6 straipsnį reikalaujama, kad šis draudimas vairuoti taip pat būtų sustabdytas šiuo dviejų savaičių terminu, skaičiuojamu nuo to momento, kai atitinkamas asmuo faktiškai sužinojo apie dėl jo priimtą baudžiamąjį įsakymą, ir per kurį šis asmuo turi galėti pareikšti prieštaravimą dėl minėto baudžiamojo įsakymo.
- 60 Darytina išvada, kad pagal Direktyvos 2012/13 6 straipsnį nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos dviejų savaičių terminas prieštaravimui dėl baudžiamojo įsakymo, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pareikšti pradedamas skaičiuoti nuo jo įteikimo asmens, dėl kurio jis buvo priimtas, įgaliotiniui, jeigu šis asmuo, susipažinęs su šiuo baudžiamuoju įsakymu, iš tikrųjų turi dviejų savaičių terminą pareikšti prieštaravimą dėl šio įsakymo, prirėkęs – po praleisto termino atnaujinimo procedūros arba vykstant šiai procedūrai, ir neprivalo įrodyti, jog jis ėmėsi būtinų veiksmų ir kuo greičiau kreipėsi į savo įgaliotinį, kad sužinotų apie minėtą baudžiamąjį įsakymą, ir jeigu šio įsakymo pasekmės lieka sustabdytos tol, kol pasibaigs šis terminas.
- 61 Antra, reikia išnagrinėti, ar pagal Direktyvos 2012/13 6 straipsnį draudžiama, kad asmuo galėtų būti nuteistas baudžiamojoje byloje už draudimo vairuoti pažeidimą tą dieną, kai baudžiamasis įsakymas, kuriuo nustatytas toks draudimas, įgijo *res judicata* galią, jeigu tas asmuo tą dieną nežinojo apie tokio baudžiamojo įsakymo egzistavimą.

- 62 Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, kad Direktyvos 2012/13 6 straipsnyje įtvirtinta teise siekiama užtikrinti veiksmingą kaltinamųjų teisės į gynybą įgyvendinimą. Todėl šios teisės veiksmingumui būtų labai pakenkta, jei būtų galima remtis teismo baudžiamuoju įsakymu, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, siekiant konstatuoti, kad tas pats asmuo padarė naują nusikalstamą veiką, kai, neturėdamas informacijos apie pirmą jam iškeltą baudžiamąją bylą, šis asmuo dar negalėjo ginčyti šio kaltinimo pagrįstumo.
- 63 Darytina išvada, kad pagal minėtą 6 straipsnį draudžiama asmenį kaltinti tokio baudžiamąjo įsakymo, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nevykdymu, jeigu jam nebuvo pranešta apie šį baudžiamąjį įsakymą laikantis šioje nuostatoje numatytų reikalavimų, ir jeigu prireikus jis negalėjo, remdamasis atitinkamos valstybės narės teisėje numatytais teisių gynimo priemonėmis, ir laikydamasis Sąjungos teisės, ginčyti faktinių aplinkybių, kuriomis jis kaltinamas minėtame baudžiamajame įsakyme.
- 64 Kaip pabrėžta šio sprendimo 57 punkte, tam pačiam 6 straipsniui prieštarauja reikalavimas, jog atitinkamas asmuo kreiptųsi į savo įgaliotinį, kad įsitikintų, jog šis tinkamai jam perdavė su juo susijusį baudžiamąjį įsakymą.
- 65 Taigi Direktyvos 2012/13 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama nuteisti asmenį už baudžiamąjį įsakymą, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, nevykdymą tuo metu, kada negalima nustatyti, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos iš tikrųjų užtikrino, kad jam būtų pateiktas šio baudžiamąjo įsakymo turinys.
- 66 Taip Direktyvos 2012/13 6 straipsnis aiškinamas ir tuo atveju, kai baudžiamasis įsakymas jau yra galutinis tuo metu, kada preziumuojama, kad asmuo, dėl kurio priimtas šis įsakymas, jo nevykdo, net jei šis asmuo po to, kai sužinojo apie šį įsakymą, nepradėjo termino atnaujinimo procedūros, siekdamas, kad būtų panaikinta minėto įsakymo *res judicata* galia.
- 67 Dėl tokio aiškinimo iš tiesų *res judicata* principas nepažeidžiamas. Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad *res judicata* galios, kurią įgyja nuosprendis uždrausti asmeniui vairuoti, nėra nepaisoma vien dėl to, kad šiam asmeniui nesilaikant šio draudimo nebūtinai skiriama nauja baudžiamoji sankcija.
- 68 Antra, reikia pažymėti, kad pagal Sąjungos teisės viršenybės principą, pagal kurį įtvirtinta šios teisės viršenybė prieš valstybių narių teisę, reikalaujama, kad visos valstybių narių institucijos užtikrintų visišką įvairių Sąjungos teisės normų veiksmingumą, o valstybių narių teisė negali pakenkti šių įvairių normų veiksmingumui tų valstybių teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 53 ir 54 punktus ir 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)*, C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982, 157 ir 158 punktus).
- 69 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Sąjungos teisę atitinkančio nacionalinės teisės aiškinimo principas, pagal kurį nacionalinis teismas nacionalinę teisę turi aiškinti kuo labiau atsižvelgdamas į Sąjungos teisėje nustatytus reikalavimus, pagrįstas pačia Sutarčių sistema, nes sudaro sąlygas, kad nacionaliniai teismai, nagrinėdami gautas bylas, pagal jiems suteiktą jurisdikciją užtikrintų visišką Sąjungos teisės veiksmingumą. Be to, kiekvienas nacionalinis teismas, nagrinėdamas jo jurisdikcijai priklausančią bylą, kaip valstybės narės institucija privalo netaikyti jokios nacionalinės teisės nuostatos, prieštaraujančios Sąjungos teisės normai, kuri yra tiesiogiai veikianti jo nagrinėjamoje byloje (2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 55 ir 61 punktai ir 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)*, C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982, 159 ir 161 punktus).

- 70 Trečia, reikia pažymėti, kad, kaip iš esmės nurodyta Direktyvos 2012/13 14 ir 41 konstatuojamosiose dalyse, ši direktyva grindžiama, be kita ko, Pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnyje įtvirtintomis teisėmis ir ja siekiama skatinti šias teises (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Kolev ir kt.*, C-612/15, EU:C:2018:392, 88 punktą).
- 71 Konkrečiau kalbant, kaip buvo pažymėta šio sprendimo 49 punkte, minėtos direktyvos 6 straipsnio tikslas yra užtikrinti veiksmingą naudojimąsi teise į gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą. Taigi šioje nuostatoje aiškiai įtvirtintas Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisinę gynybą aspektas.
- 72 Darytina išvada, kad, kaip ir Chartijos 47 straipsnis, kurio savaimė pakanka ir jo nereikia tikslinti Sąjungos ar nacionalinės teisės nuostatomis, kad privatiems asmenims būtų suteikta teisė, kuria galima remtis kaip tokia, Direktyvos 2012/13 6 straipsnis turi būti laikomas tiesiogiai veikiančiu (pagal analogiją žr. 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)*, C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982, 162 ir 163 punktus).
- 73 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, neperžengdamas savo kompetencijos ribų, turi imtis visų būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas visiškas šio 6 straipsnio veiksmingumas.
- 74 Kaip pabrėžta šio sprendimo 62 ir 63 punktuose, Direktyvos 2012/13 6 straipsnio veiksmingumui būtų rimtai pakenkta, jei asmuo būtų nuteistas už tai, kad jis nevykdė baudžiamajame įsakyme nustatyto draudimo, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, apie kurį jam nebuvo pranešta laikantis šiame straipsnyje numatytų reikalavimų.
- 75 Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, neperžengdamas savo kompetencijos ribų, turi kiek įmanoma aiškinti nacionalinę teisę taip, kad būtų išsaugotas Direktyvos 2012/13 6 straipsnio veiksmingumas, ir, jei taip, netaikyti jokios jam prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos.
- 76 Reikia pridurti, kad Vokietijos vyriausybė Teisingumo Tisme tvirtino, jog nacionalinė teisė gali būti aiškinama taip, kad atitiktų Direktyvos 2012/13 6 straipsnio reikalavimus, kiek tai susiję su kaltinamajam, kuris neturi nuolatinės gyvenamosios vietos nacionalinėje teritorijoje, tenkančia rūpestingumo pareiga, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 77 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Direktyvos 2012/13 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad:
- pagal jį nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos dviejų savaičių terminas prieštaravimui dėl baudžiamąjo įsakymo, kuriuo asmeniui nustatytas draudimas vairuoti, pareikšti pradedamas skaičiuoti nuo jo įteikimo šio asmens įgaliotiniui, jeigu šis asmuo, susipažinęs su šiuo baudžiamuoju įsakymu, iš tikrųjų turi dviejų savaičių terminą pareikšti prieštaravimą dėl šio įsakymo, prireikus – po praleisto termino atnaujinimo procedūros arba vykstant šiai procedūrai, ir neprivalo įrodyti, kad ėmėsi būtinų veiksmų ir kuo greičiau kreipėsi į savo įgaliotinį, kad sužinotų apie minėtą baudžiamąjį įsakymą, ir jeigu šio įsakymo pasekmės lieka sustabdytos tol, kol pasibaigs šis terminas,
  - pagal jį draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos asmeniui, gyvenančiam kitoje valstybėje narėje, taikoma baudžiamoji sankcija, jeigu asmuo nevykdo baudžiamąjo įsakymo, kuriuo jam buvo nustatytas draudimas vairuoti, nuo tos dienos, kai baudžiamasis įsakymas įgijo *res judicata* galią, nors šis asmuo tą dieną, kai nepaisė baudžiamuoju įsakymu nustatyto draudimo vairuoti, net nežinojo apie tokį įsakymą.
- 78 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nereikia nagrinėti, ar tokie nacionalinės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, draudžiami pagal kitas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytas Sąjungos teisės nuostatas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 79 Kadangi šis procesas pagrindinių bylų šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamosiose bylose, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese 6 straipsnį reikia aiškinti taip:

- pagal jį nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos dviejų savaitių terminas prieštaravimui dėl baudžiamojo įsakymo, kuriuo asmeniui nustatytas draudimas vairuoti, pareikšti pradamas skaičiuoti nuo jo įteikimo šio asmens įgaliotiniui, jeigu šis asmuo, susipažinęs su šiuo baudžiamuoju įsakymu, iš tikrųjų turi dviejų savaitių terminą pareikšti prieštaravimą dėl šio įsakymo, prireikus – po praleisto termino atnaujinimo procedūros arba vykstant šiai procedūrai, ir neprivalo įrodyti, kad ėmėsi būtinų veiksmų ir kuo greičiau kreipėsi į savo įgaliotinį, kad sužinotų apie minėtą baudžiamąjį įsakymą, ir jeigu šio įsakymo pasekmės lieka sustabdytos tol, kol pasibaigs šis terminas,
- pagal jį draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos asmeniui, gyvenančiam kitoje valstybėje narėje, taikoma baudžiamoji sankcija, jeigu asmuo nevykdo baudžiamojo įsakymo, kuriuo jam buvo nustatytas draudimas vairuoti, nuo tos dienos, kai baudžiamasis įsakymas įgijo *res judicata* galią, nors šis asmuo tą dieną, kai nepaisė baudžiamuoju įsakymu nustatyto draudimo vairuoti, net nežinojo apie tokį įsakymą.

Parašai.